Sholem Aleichem

read in Yiddish by Gustav Berger

Mr. Green Hot a Job.
A Maase Mit a Greenhorn.
Der Daytch.

Folkways FL 9907

PJ
5129
R11
A2
1959

MUSIC LP

Sholem Aleichem

Notes include English translation by Isaiah Sheffer

LIBRARY
UNIVERSITY OF ALBERTA

FOLKWAYS RECORDS Album No. FL 9907
© 1959 Folkways Records and Service Corp., 701 Seventh Ave., NYC USA

PHOTO BY SHOLOM RUBENSTEIN, CUE RECORDINGS, N.Y.

Biographical Sketch

GUSTAV BERGER

Gustav Berger started his career as an actor in Warsaw, Poland.

When he played a part in the world renowned "Wilner Troupe" the famous poet and theatre critic Moishe Broderson said of him: "a new face and a rising star" on the Jewish stage.

Gustav Berger appeared in such movies as the "Dybbuk," "A Brievele der Mamen", God, Man and The Devil" and in many others.

In 1938 he made his first appearance in the Parkway theatre in Brooklyn where the critics received him with great warmth for his acting and singing.

Maurice Schwartz saw him as the male lead in "Johnny Belinda" and persuaded him to join the Yiddish Art Theatre Company where he was offered a leading role in "Family Carnovsky," but one week before the opening of the show Gustav Berger was compelled to leave, because Uncle Sam called him for the United States Army!

After the war he rejoined the Yiddish Art Theatre where he remained till it closed its doors.

Among the characters he created there was "Kaiser Wilhelm" in Dr. Herzl, - "Antonio" in Shylock and his daughter, - "The Matchmaker" in Hershl Ostropolier, etc.

In America he was the star in such films as: "The Living Orphan," "God, Man and the Devil," etc.

His radio program, "Masel-Tov Society" is rated as one of the best and most interesting programs on the air.

More recently Mr. Berger has made personal appearances in Yiddish as well as in English.

His program consists of Jewish folklore humor, and original interpretations of the Jewish folksong.

In 1953-1954 he was invited by Congregation B'nai Jeshurun, to render a series of readings starting with the Jewish classics down to the contemporary writers and poets.

PJ
5129
R11
A2
1959
MUSIC LP

DER DAITSCH - THE GERMAN

By SHOLEM ALEICHEM Tr. Isaiah Sheffer

INTRODUCTION (Not on Record)

Myself, I am, as I've told you, a Drazhner, from Drazhna that is, a little town in Podolier Gubernya, a very little town. Nowadays, Drazhna is already more or less a city, with a railroad, with a station, with a station-house . . . When Drazhna became a station, the whole world envied us. A small thing a railroad! They thought it would be wonderful, a source of income from which one could coin many a golden coin and be happy! Jews gathered together out of the little villages into our city. House-owners set themselves to rebuilding the houses, erecting new stores; the meat-tax was raised; we began thinking about a new shochet (slaughterer), about a new synagogue, and about appropriating fields to widen the cemetary - in short, it was "a great day for the Jews". Oh it was something! A railroad, a station, a station house! The wagon drivers even objected at first, they were very unhappy at the development, but who asks them? Tracks were laid out, cars brought up, a station house erected, a bell hung up, and a board painted to read: STATION DRAZHNA - so talk to the wall!

When the railroad began to run, my missus asks me, "What are you planning to do, Joanahleh?" (Jonah, they call me).

"What shall I do?", I say. "What everybody's doing. All the Jews of Drazhna are hanging around the railroad, so I'll also hang around the railroad!"

So I took my stick and went out to the station and became, with God's help, a "caretaker-in-charge". What does that mean, a "caretaker-in-charge"? A caretaker-in-charge means: someone is selling a wagon-load of crops and has to have the wagon-load of crops loaded and dispatched, so therefore they established the job of caretaker-in-charge. But since nearly all the Jews of Drazhna have become caretakers-in-charge, it isn't good. We tire ourselves out; we hang around. Occasionally one buys from the goy a sack of produce and manages to sell it. So either one loses or one makes something. And sometimes one manages to squeeze a little brokerage business on the side. Anything that's possible - this - that - It's bad... there isn't anything to do. Oh, there didn't used to be anything to do either? But at least there wasn't any railroad and the distress, how do you say it, wasn't so bad. What good has it been for us, the station, and the station-house and the bell, and the whole ta-ra-rum?

So this is the story. . . . I'm standing one time on the platform a little absorbed in thought and waving goodbye to the Potchtova Mail Train. It's after the third bell; the locomotive has already given a good whistle and from the smokestack comes a puff of smoke. I give a look, and on the platform is standing a dandy, tall and thin, with checked trousers, with a high hat and many pieces of luggage. He is standing with his neck stretched out, looking around him like a man who has sinned, looking to all sides.

"This dandy fellow probably needs something" I think to myself and feel as though someone had nudged me from behind to say, "Jew, go over to him and ask him. Maybe he needs something". And sure enough, just as I'm moving from my place, he lurches towards me, lifts his high hat and says to me in German, sings out with a tune - "Gutt Mor-gen Mein Herr."

דער דייטש

בין איך אַליין, ווי איך האָב אייך געזאָגט, אַ דראַזשנער, פון דראַזשנע הייסט דאָס, אַ קליין שטעדטעל אין פּאָדאָליער גובערניע, גאָר אַ קליין שטעדטעל; היינט איז שוין דראַזשנע כלומרשט אַ שטאָדט מיט אַ באַהן, מיט אַ סטאַנציע, מיט אַ וואָקזאַל... אַז דראַזשנע איז געוואָרען אַ סטאַנציע, האָט אונז די גאַנצע וועלט מקנא געווען: אַ קליינינקייט אַ באַהן! מע האָט געמיינט, דאָס וועט ווערען אַ מחיה, אַ מקום פרנסה, מע וועט זשעברען פולע זשמעניעס מיט גאָלד, מע וועט גליקליך ווערען! אידען זענען זיך צונויפגעפאָהרען פון די דערפער ארויס אין שטאָדט אריין; בעלי־בתים האָבען גענומען איבערבויען די הייזער, שטעלען נייע קלייטען; די טאַקסע פון פלייש האָט מען געהעכערט; מע האָט שוין אָנגעהויבען קלערען מכח אַ נייעם שוחט, מכח נאָך אַ בית־המדרש און מכח אָפּנעמען פעלד אויף צו פאַרברייטערען דאָס אַלטע בית־עולם — בקיצור, ס'איז געוואָרען „ליהודים". אַ ווערטעל? אַ באַהן, אַ סטאַנציע, אַ וואָקזאַל! בעלי־עגלות האָבען זיך אפילו תחילת אביסעל געבונטעוועט, געווען שטאַרק ניט צופריעדען פונ'ם עסק, נאָר ווער פרעגט זיי? מע האָט אויסגעלעגט רעלסען, אַראָפּגעבראַכט וואַגאָנעס, אַנידערגעשטעלט אַ וואָקזאַל, אויפגעהאַנגען אַ גלעקעל, צוגעשלאָגען אַ ברעטעל: „ס ט אַ נ צ י אַ ד ר אַ ז ש נ אַ" — און רעדט צו דער וואַנט!

אַז ס'האָט אָנגעהויבען געהן די באַהן, רופט זיך אָן צו מיר מיינע: „וואָס רעכענסט דו צו טהון, יונה'לע?" (יונה רופט מען מיך). „וואָס זאָל איך, זאָג איך, טהון? דאָס וואָס אַלע אידען טהוען; אַלע דראַזשנער אידען דרעהען זיך ביי דער באַהן, וועל איך מיך אויך דרעהען ביי דער באַהן!"... און האָב גענומען דאָס שטעקעל און בין אַרויס אויפ'ן וואָקזאַל און בין געוואָרען מיט גאָט זיינער הילף אַ „פּראַוויטעל". וואָס הייסט אַ פּראַוויטעל? אַ פּראַוויטעל הייסט: יענער האַנדעלט אַ וואַגאָן תבואה און באַדאַרף דעם וואַגאָן תבואה אָנגרוזען און אָוועקשיקען, איז דערויף געשטעלט געוואָרען אַ „פּראַוויטעל". נאָר אַזוי ווי כמעט אַלע דראַזשנער אידען זענען געוואָרען פּראַוויטעלעס, איז נישט גוט, מוטשעט מען זיך, דרעהט מען זיך; אַמאָל קויפט מען ביי'ם גוי אַ זעקעל תבואה און מע פאַרקויפט דאָס מיד ליד; איז אָדער מע פאַרדיענט, אָדער מע דערלעגט; און אַמאָל טהוט מען אַ חאַפּ פון דער זייט אַ מעקלעריי, אַבי סע לאָזט זיך, אַ דאָס, אַ יענץ — שלעכט, ניטאָ וואָס צו טהון! אי, ס'איז פריהער אויך נישט געווען וואָס צו טהון? איז̗ האָטש ניט געווען קיין באַהן, איז דער פאַרדראָס, ווי זאָגט איהר, ניט געווען אַזוי גרויס; צו וואָס האָט אונז געטויגט די סטאַנציע מיט'ן וואָקזאַל, מיט'ן גלעקעל, מיט'ן גאַנצען טאַרעראַם?

טרעפט זיך אַ מעשה — איך שטעה מיר אַזוי איינמאָל אויפ'ן וואָקזאַל אביסעל פאַרזאָרגט און באַגלייט ארויס דעם „פּאָטשטאָווע פּאָיעזד". ס'איז שוין נאָכ'ן דריטען קלונג, דער לאָקאָמאָטיוו האָט שוין גוט אָנגעפייפט און פונ'ם קוימען זעצט אַ רויך, — איך טהו אַ קוק, אויף דער פּלאַצפאָרמע שטעהט אַ פריצ'על, אַ הויכער און אַ דאַרער, מיט קעסטעלדיגע הויזען, מיט אַ הויכען קאַפּעליש און מיט אַ סך טשעמאָדאַנעס; ער שטעהט אויסגעצויגען דעם האַלז און קוקט זיך אַרום, ווי אַ זינדיגער מענטש, אויף אַלע זייטען. „אָט דאָס פריצ'על קעהר עפּיס באַדאַרפען האָבען", — טראַכט איך מיר און פיהל, עס האָט מיך ווי עמיצער אַ טאַרע געטהאָן פון הינטען: „יהודי, געה־צו צו איהם און טהו איהם אַ פרעג, אפשר דאַרף ער עפּיס?" און אַזוי ווי איך האָב מיר נאָר גערוהרט פון אָרט, אַז ער טהוט זיך ניט צו מיר אַ לאָז, הויבט אויף דעם קאַפּעליש און מאַכט צו מיר אויף דייטש, ציהט אויס מיט אַ ניגון:

— גוט מאָ־יען, מיין הערר!

"And a good year to you, too," I say to him, also in German and a little in Yiddish and the rest with my hands. And I ask him from where he's travelling and so he says to me: do I perhaps know of any decent quarters, of a "lodgings" for him?

"Of course", I say, "Why shouldn't I know?" And in my heart, I'm thinking to myself: "Oh, what a shame that we have no inn. But even if there was an inn, I'd steer him home to my house. He's a promising looking German, we could earn something from him." And then a thought flicks through my mind: "Fool, is it written in the sky that there is no hotel? So let it be that your house is the hotel." And so I say to him, a little in Yiddish, a little in German, and the rest I make with my hands, I say:

"If Mein Herr wishes, let him call a wagon-driver and I will lead on to the very best inn..."lodgings", that is...first class!"

Hearing these words from me, the German becomes filled with joy and says to me, with his hand covering his mouth: "Do they have what to eat? Food?"

"The best food!", I say to him. "With God's will, you'll have great enjoyment from it, Herr Daitsch, because my missus, my wife, that is, is an extraordinary housewife. Her baking and her cooking are reknowned...her fish can be eaten by royalty...by King Ahasueras, that is. . .

"Ja-whol!", he says to me, his eyes full of happiness. He has become all lit up and his whole face shines like the sun. "A smart German", I think to myself and without much more ado, I hire a wagon and conduct him home to my house.

Arrived home, I quickly relate everything to my wife; that God has sent us a guest, A German, quite an article. But does a woman understand anything? She starts berating me because I've come at such a bad time, just when the house is being cleaned: "What kind of visitors, what kind of guests, suddenly, in the middle of everything?"

"Woman...shhh...don't...", I say to her, "don't speak in our language because the gentleman understands German". Does she hear me at all in the midst of her housecleaning? She turns right around and starts grumbling. She is grumbling and I and the German are standing near the door, neither here nor there.

Finally, with great trouble, I am barely able to make her understand that this is no freeloading guest, that this is for money, that we can even make something from him"... a bone to lick. . ." But that's not all.

When she's good and convinced already, she says to me: "Where can I have him lie down? On the ground?"

"Quiet!", I say to her, "Foolish woman, I'm telling you not to talk because the gentleman understands every word." Only then did she first understand and so we turned over to him our bedroom and in the wink of an eye my wife was heating the samovar and had set supper cooking.

At first, when my German saw the bedroom, his nose turned up a little bit as though to say 'it could be a little better', but what can a German really know? Once the samovar had been brought in, and the tea poured out and he had taken out a nice flask of rum and had a schnapps (and a little schnappsl for me), then everything was all right. He stretched out near all his luggage, as though in his father's wine-garden, and we became real friends.

After the tea, I have a conversation with him, on this, on that. What is he doing here? What does he deal in? Does he need to buy

— א גוט יאָהר זאָל אייך זיין! — זאָג איך צו איהם אויך אויף דייטש און א ביסעל אויף אידיש, און דאָס איבעריגע מיט די הענט. און איך פרעג איהם, פון וואַנען ער פאָהרט? מאַכט ער צו מיר: צי ווייס איך ניט עפּיס א רעכטע קוואַרטיר, א „שטאַנציאָן“, פון זייגעטוועגען?

— אודאי! — זאָג איך. — פאר וואָס זאָל איך ניט ווי־סען? — און אין הארצען טראַכט איך מיר: „או־ווא! איין עבירה, וואָס ס'איז ביי מיר ניט קיין אכסניה. ס'זאָל אָבער זיין ביי מיר איין אכסניה, וואָלט איך דאָך איהם פאַרפיהרט צו זיך, ס'איז א וואָהלער דייטש, מע וואָלט געקאָנט ארום איהם עפּיס פאַרדיענען“... און באַלד פליהט מיר דורך צוריק א מחשבה: „טפּש! עס שטעהט דען אָנגעצייכענט ביי דיר אויפ'ן שטערן, אז ס'איז ביי דיר ניט קיין אכסניה? עלעהיי, לאָז זיך דיר דאַכ־טען, אז ס'איז ביי דיר יאָ איין אכסניה!“ און איך רוף מיך אָן צו איהם אביסעל אויף אידיש, אביסעל אויף דייטש און דאָס איבעריגע דערמאַך איך מיט די הענט:

— אויב זיי וואולען, מיין האֶרר, לאָזען זיי הייסען נעמען א בעל־עגלה, וועל איך זיי טהון דערפיהרען אויף דער בעסטער אכסניה, שטאַנציאָן הייסט דאָס, פערוויסאַרט!

דערהערט פון מיר אזעלכע דבורים, ווערד דער דייטש מלא גדולה און מאַכט צו מיר, באַווייזט מיט דער האַנד אויפ'ן מויל:

— האבען זיי וואָס צו עסען? שפּייזען?

— די בעסטע שפּייזען! — זאָג איך צו איהם. — זיי וועלען, אם ירצה השם, האָבען האַנאַווע (הנאה), הערר דייטש, וואָרום מיין פלונית, מיין פרוי הייסט עס, איז א זעלטענע באַלאַבאַסטע (בעל־הבית'טע); איהר באַקען און איהר קאָכען האָט א שם, איהרע פיש מעג עסען דער מלכות, דער קעניג אחשורש הייסט דאָס...

— יאַ וואָהל! — מאַכט ער צו מיר מיט א שמחה און די אויגען בשעת מעשה לויכטען איהם און דאָס גאַנצע פּנים שיינט איהם, ווי די זון.

„א חכם א דייטש!“ — טראַכט איך מיר און מאַך נישט קיין לאַנגע מחזקות און באַשטעל א בויד און איך פאַרפיהר איהם גלייך צו מיר אַהיים.

געקומען אַהיים, נעב איך איבער באַלד מיין ווייב אַלסדינג, אז גאָט האָט מיר צוגעשיקט איין אורח א דייטש — גאָר איין אַנטיק. נאָר א אידינע פאַרשטעהט דען עפּיס? הויבט זי דאָך אָן מסתמא מיך באַגראָבען, וואָרום איך האָב אָנגעטראָפען פּונקט אויף דער בייזער שעה, ווען מע ראַמט אין שטוב: „וואָס פאַר אורחים, וואָס פאַר געסט פּלוצים אין מיטען דרינען?“... „אידינע בלא, זאָג איך צו איהר, דבר ניט אויף אונזער צונג, מחמת דער אָדון איז מבין בלשון אשכנז!“ הערט זי מיך עפּיס, אז זי האַלט סאַמע אין מיטען ראַמען? קעהרט זי מיט'ן בעזעם גלייך אין פּנים אריין און וואָרטשעט. זי וואָרטשעט, און איך מיט'ן דייטש שטעהען ביי דער טהיר, ניט אַהין, ניט אַהער. קוים מיט צרות. איך האָב איהר איינגערעדט, אז ס'איז ניט קיין אומזיסטער אורח, ס'איז — פאַר געלט, און מע קאָן נאָך, אדרבה, ארום איהם עפּיס חאַפּען, אָפּלעקען א ביינדעל... זענט איהר שוין פאַרטיג? אז איך האָב זי שוין גוט איבערגערעדט, מאַכט זי צו מיר: „וואו זשע וועל איך איהם באַלעגען — אין דער ערד?“ „שטיל זאָל זיין, — זאָג איך צו איהר — נאַרישע אידינע, מע זאָגט דאָך דיר, זאָלסט ניט דבר'ען, וואָרום דער אָדון איז מבין כל דבור!“ ערשט דעמאָלט האָט זי פאַר־שטאַנען וואָס מע מיינט, און מיר האָבען איהם אָפּגעטרעטען אונ־זער אַלקער, און מיין ווייב האָט גענומען אין איין כהרף־עין צע־בלאָזען דעם סאַמאָוואַר און געשטעלט זיך קאָכען וועטשערע.

תחילת, אז מיין דייטש האָט דערזעהען דעם אַלקער, האָט ער אפילו אביסעל פאַרדרעהט מיט דער נאָז, ווי איינער רעדט: „עס וואָלט געמעגט זיין אביסעל בעסער!“ נאָר וואָס פאַרשטעהט קירה־דייטש? אבי מע האָט אריינגעטראָגען דעם סאַמאָוואַר, פאַר־פאַרעט טיי, און דערצו האָט ער ארויסגענומען א גוט פלעשעל ראָם און געמאַכט א שנאַפּס (און מיר אויך געגעבען א שנעפּסעל), איז שוין געוואָרען רעכט; און ער האָט זיך צעלעגט מיט די טשעמאָדאַנעס, ווי ביי זיין טאַטען אין ווייגאָרטען, און מיר זענען געוואָרען חבר.

נאָך דער טיי מאַך איך מיט איהם א רעד, אַהין־אַהער, וואָס טהוט ער היע? מיט וואָס האַנדעלט ער? טאָמער דאַרף ער עפּיס קויפען,

anything? To sell anything? It turns out that as far as needing, he needs nothing. Some kind of machines have to come through...what do I know?...a crazy business! And during all this he keeps taking peeks in the oven and asking all the time if the food is ready yet.

"Apparently", I say to him, "Mr. Daitsch, you put great importance on eating?" He answers me with some kind of double-talk, but then, does a German understand what you say to him?

And so it went until the table was prepared and supper served - a wonderful soup, with a whole chicken and with mondlen (dumplings) and with barley and with carrots and with turnips and with...and with...with (My wife...if she only wants to, she can!).

"Blessings on those who sit at the table", I say to him and he answers me not even half a word. He attacks the food as though after a fast-day. "Blessings on those who sit at the table and a hearty appetite and eat hearty!!, I say to him again and he zupps in the soup with great relish. He should even answer me the second time, even a thank you - who? What? "A coarse person, "I think to myself, "and a great glutton."

Finally, he's eaten up, smoked a big pipeful, and he sits and smiles. I see that my German is looking around on all sides, apparently looking for a place to rest his head, that his eyes are closing, that he's thinking about sleep. So I give a wink to my missus, "Where shall we make his bed?"

And my missus says to me: "What do you mean, where? Why in my bed, of course!" And she wastes no time but goes and starts making up the bed, re-arranging the bedclothing the way it really ought to be. . . (My wife, if she wants to, she can).

I give a look and my German is somehow not happy looking. He isn't pleased that the feathers are flying because he crinkles his nose and starts sneezing as though his life were endangered. So I say to him, "May you live long and grow, Mr. Daitsch". Do you think he even answers me with a thanks? Who? "A coarse person and a wild man". My wife has made him a soft bed as high as the ceiling! It's worthy for the Tsar to sleep on ...(My wife, if she only wants to, she can!). A really comfortable "chaise-longue", and so we bid him a fine good night and go to sleep.

At first, as we're lying down to sleep, I hear that my German is sleeping, God bless him, very well; snores with a wild voice, hisses like a locomotive, whistles and gurgles like a slaughtered ox. And suddenly he gets up and sighs, and groans, and grunts, and scratches himself, and spits, and mumbles, and turns over on the other side and gives a little snore and a hiss and a whistle and a gurgle and gets up again with a groan and with an "oy" and with a grunt and with scratching and with spitting and with mumbling. And thus several times, until he springs up from the bed and I hear the bedding flying to the floor, one cushion after the next, with a terrible anger and crazy wild words: "The devil! Sacramanto!! Donnerr-vetterr!!!"

I run over and look through a crack in the door. --My German is standing on the ground, stark naked, throwing the bedclothing from the bed, spitting in disgust and cursing in his language, you should be spared such things.

"What's the matter, Mr. Daitsch", I say, and open the door. He becomes full of murder and falls on me with his fists, wants to trample me, grabs me by a hand, leads me to the window and shows me how he's been bitten to death, drives me out, and closes the door. "A crazy

פאַרקויפֿען ? לאָזט זיך אויס, אַז דאַרפֿען דאַרף ער גאָר־
נישט. עפּיס מאַשינעס, זאָגט ער, באַדאַרפֿען דורכגעהן, — ווייס
איך, אַ נעכטיגער טאָג, — און בשעת מעשה האַפּט ער אַלע מאָל
אַ קוק אין אויוועז אריין און פרעגט זיך נאָך אַלע מינוט, צי ס׳איז
נאָך נישט פאַרטיג דאָס עסען ? „אפנים, זאָג איך צו איהם, הערר
דייטש, זיי האַלטען גוט פון דער אכילה ?” ענטפערט ער דאָך
מיר מסתמא פדרוך, וואָרום אַ דייטש פאַרשטעהט דען וואָס מע
רעדט צו איהם ? אַזוי לאַנג, אַזוי ברייט, ביז מע האָט איהם גע־
גרייט צום טיש און דערלאַנגט די וועטשערע — אַ פרישע יויך
אַ מחיה׳דיגע מיט מאַנדלען, מיט אַ גאַנץ עוף מיט מאָנעגרייפּלעך
און מיט מערעלעך און מיט פּעטרישקע און מיט... מיט... מיט...
(מיינע, אַז זי וויל נאָר, קאָן זי !). „ברוכים היושבים !” — זאָג
איך צו איהם, און ער ענטפערט מיר נישט קיין חצי דבור, זיך
צוגעחאַפּט צום עוף, ווי נאָך אַ תענית. „ברוכים־היושבים־קומט־
ניט־עסען־עסט־געזונט !” — מאַך איך צו איהם ווידער אַ מאָל,
און ער זופּט די יויך געשמאַק, ער זאָל דאָס אפילו ענטפערען דאָס
צווייטע וואָרט, חאָטש זאָגען אַ דאַנק, — ווער ? וואָס ? „אַ
גראָבער נפש, טראַכט איך מיר, און אַ גרויסער זולל־וסובא׳ניק !”
הכלל, ער האָט אָפּגעגעסען, פאַררויכערט אַ לאַנגע פּיפּקע און
זיצט און שמייכעלט. איך זעה, מיין דייטש קוקט זיך אַרום אויף
אַלע זייטען, זוכט, אפנים, איין אָרט אויף דעם קאָפּ אָנצושפּאַרען.
און די אויגען ביי איהם קלעפּען זיך, טראַכטען מכח נאַכטלעגער.

האָב איך אַ וואונק געטהאָן צו מיינער : „וואו מאַכט מען איהם
אַ געלעגער ?” זאָגט צו מיר מיינע : „וואָס הייסט־וואו ? טאַקי
אין מיין בעט”. און זי מאַכט נישט קיין לאַנגע שהיות און געהט־
צו צום בעט און הויבט איהם אָן מאַכען אַ געלעגער, פאַנאַנדער־
געשלאָגען דאָס בעטגעוואַנט, ווי עס געהר צו זיין (מיינע, אַז זי
וויל, קאָן זי) — איך טהו אַ קוק, מיין דייטש איז עפּיס נישט
צופריערען, עס געפעהלט איהם ניט, אפנים, וואָס סע פליהען פע־
דערען, מחמת ער פאַרדרעהט מיט דער נאָז און הויבט אָן ניסען
מיט סכנת־נפשות. מאַך איך צו איהם : „וואַכסען זאָלט איהר,
הערר דייטש !” מיינט איהר, אַז ער ענטפערט מיר אַ דאַנק ? ווער־
וואָס ? „אַ גראָבער נפש, טראַכט איך מיר, און אַ ווילדער מענטש”.
מיינע האָט איהם געמאַכט אַ געלעגער ביז דער סטעליע, סע מעג
ליגען דער קיסר (מיינע, אַז זי וויל נאָר, קאָן זי !), אַ גאַנצע „העסע־
בעט”, און מיר האָבען זיך מיט איהם גאַנץ פיין אָפּגעזעגענט, גע־
ווינשט איהם אַ גוטע נאַכט און נעגאַנגען שלאָפען.
תחילת, אַז מיר האָבען זיך געלעגט שלאָפען, הער איך, מיין
דייטש שלאָפט, קיין עין־הרע, גאַנץ געשמאַק, חראָפּעט מיט אַ
מאָדנע שטימע, סאָפּעט ווי אַ לאָקאָמאָטיוו, פייפט און חאָרחעלט,
ווי אַ געקוילעטער אָכס, און פלוצים חאַפּט ער זיך אויף און קרעכצט
און אויקעט און פאָרשקעט און קראַצט זיך און שפּייט און וואָר־
טשעט, און קעהרט זיך איבער אויף דער אַנדערער זייט, טהוט אַ
ביסעל אַ חראָפּע און אַ סאָפּע און אַ פייף און אַ חאָרחעל, און חאַפּט
זיך ווידער אויף מיט אַ קרעכץ און מיט איין אוי און מיט אַ
פאָרשקע און מיט אַ קראַצען זיך און מיט אַ שפּייען און מיט אַ
וואָרטשען ; און אָט אַזוי עטליכע מאָל, ביז ער שפּרינגט־אַראָפּ
פונ׳ם געלעגער, און איך הער, ווי עס פליהט דאָס בעטגעוואַנט
אין דער ערד אריין, איין קישען נאָכ׳ן אַנדערען, מיט אַ מין כעס
און מיט משונה־מאָדנע ווילדע ווערטער : „צום טייוועל ! סאַקראַ־
מענטאָ ! דאָננערררר־וועטעררר !” איך לויף־צו, איך. טהו אַ קוק
דורך אַ שפּאַרינקע אין דער טיר — מיין דייטש שטעהט אויף

דער ערד אָדם־נאַקעט, וואַרפט דאָס בעטגעוואַנט פונ׳ם בעט, שפּייט
קלעק און שעלט זיך אויף זיין שפּראַך, מע זאָל נאָר באַהיט ווערען.
„וואָס איז די מעשה, זאָג איך, הערר דייטש ?” און עפען־אויף
די טיר. ווערד ער מלא רציחה און פאַלט־אָן אויף מיר מיט קולאַ־
קעס, וויל מיך דורס זיין, חאַפּט מיך פאַר אַ האַנט און פיהרט מיך
צו צום פענסטער און ווייזט מיר, ווי ס׳האָט איהם צעביסען דאָס
גאַנצע לייב, און טרייבט מיך אַרויס און פאַרמאַכט די טיר. „אַ
משוגע׳נער

German", I say to my missus, "and a big fusspot. He thinks he's being bitten, so the heavens open up!"

"How can it be? It's news to me!", my missus says; "just recently for Passover, I cleaned the bedclothing and scoured the bed with kerosene."

In the morning, I thought my German would be angry and run far, far away from us, but-- who? what? Again "Gutt Morgen", and again smiling, and again puffing on his pipe, and again asking food to be prepared and meanwhile, with the tea, asking for soft-boiled eggs, cakes....how many eggs, do you think? Nearly ten! And before eating, he took a good schnapps and also a little schnappsl for me, and he was really living!

Came the night, once again the same game: first he snored, whistled, hissed and gurgled, and then he groaned, "oyed", grunted, scratched himself, spit, and mumbled, and got up and threw down all the bedding and spit in disgust and threatened and swore in his language: "The devil with it! Sacra-mento!! Donnerr-Vetterrr!!!" And after getting up in the morning -- again "Gutt Morgen", again puffing on the pipe, and again smiling, and again eating, and again a schnapps, and a little schnappsl for me also -- and so it went, several days in a row. Until the time came when the machines had, Thank God, come through, and it was necessary for him to be on his way.

When the time came for him to be on his way and the German set himself to packing up for travel, he says to me I should give him an accounting. I say: "What do we have to figure out, here, Herr Daitsch. It's an easy figure. I have exactly a twenty-fiver coming to me."

His eyes open wide as though to say, "What? I don't understand." So I say to him in German, "You will kindly pay a twenty-fiver... twenty five roubles, that is," and I show him on my fingers ten and ten and five. Do you think he's overwhelmed? Not in the least! He puffs on his pipe and smiles and says to me that he would just like to know why he has to pay a twenty-fiver. And he takes a pencil and a piece of paper and asks me to enumerate each item separately.

"You are really a wise man, a German", I think to myself, "but I have more sense in the soles of my feet than you have in your head. Write down," I say to him, "If you'll be so good, Herr Daitsch, for the inn, lodging, that is... six days...six times one and one half...is nine roubles. Six times two is twelve samovars, twelve half guldens...is ninety kopecks. Six times nearly ten eggs in the morning and ten eggs at night...is one hundred twenty...twice sixty eggs, at sixty per rouble...is two roubles.

Six soups, six chickens--at five gulden a chicken, not to mention barley, carrots, dumplings, noodles, onions, this, that -- let's say six roubles is a good figure. Six nights -- six lamps - sixty kopecks. Schnapps, you had your own - two roubles. Tea and sugar you didn't have - one rouble; that makes three roubles. You didn't ask for any wine-- one rouble; that makes four roubles. There wasn't any beer - sixty kopecks; there alone you have nearly a total of five roubles, but in order to have round numbers, write down five-fifty.

"Well, Mr. Daitsch," I say to him, very sincerely, "doesn't that make at least a twenty-fiver?" And do you think he answered me, even with a crooked word? God forbid. He puffed on his pipe, smiled, took out a twenty-fiver and threw it down as if it were 3 roubles, he bade us a very nice farewell and he left on the train.

"What do you say, my wife, to a German like that?"

דייטש, — רוף איך מיך אָן צו מיינער — און אַ גרויסער מפונק! ס'האָט זיך איהם אויסגעוויזען, זאָג איך, אַז עס בייסט איהם, איז הימעל עפען זיך!"... „ווי קומט דאָס? ס'איז מיר אַ חידוש! — זאָגט מיינע. — ערשט אויף פּסח גערייניגט דאָס בעטגעוואַנט און געפּאַרעט דאָס בעט מיט קעראָסין"...

אין דער פריה, איך האָב געמיינט, מיין דייטש וועט דאָ ווערען ברוגז און וועט אַנטלויפען פון אונז וואו דער שוואַרצער פּעפער וואַכסט, צום סוף — ווער־וואָס? ווידער אַ „גוט־מאָיען" און ווידער געשמייכעלט, און ווידער געפּיפּקעט מיט דער פּיפּקע, און ווידער געהייסען זיך קאָכען עסען, און דערווייל צו דער טיי געהייסען זיך אָפּקאָכען ווייכע אייער, מאַצינקעס, — וויפיעל, מיינט איהר, אייער? כמעט אַ צעהנדליג! און צום עסען גענומען אַ רעכטען שנאַפּס און מיר אַ שנעפּסעל און חי געלעבט! געקומען בייננאַכט — ווידער דאָס איינענע שפּיעל: פריהער געכראָפּעט, געפּייפט און געסאָפּעט און געכאָרחעלט, און נאָכדעם געקרעכצט און געאויקעט, געפּאָרשקעט און געקראַצט זיך און געשפּיגען און געוואָרטשעט, און אויפגעכאַפּט זיך און אַראָפּגעוואָרפען דאָס גאַנצע בעטגעוואַנט און געשפּיגען קלעק און געבייזערט זיך און געשאָלטען אויף זיין לשון: „צום טייוועל! סאַקראַמענטאָ! דאָננערררר־וועטעררררר!"... און אויפגעשטאַנען אין דער פריה — ווידער „גוט מאָ־יען", ווידער געפּיפּקעט מיט דער פּיפּקע, און ווידער געשמייכעלט, און ווידער געגעסען, און ווידער געמאַכט אַ שנאַפּס און מיר אַ שנעפּסעל — אַזוי עטליכע טעג כסדר. ביז

ס'איז געקומען די צייט, די מאַשינעס זענען למזל דורכגעגאַנגען, און ער האָט באַדאַרפט אָוועקפאָהרען.

אַז ס'איז געקומען די צייט פון זיין אָוועקפאָהרען און דער דייטש האָט גענומען זיך פּאַקעווען אין וועג אַריין, מאַכט ער צו מיר, איך זאָל איהם דערלאַנגען אַ רעכענונג. זאָג איך: „וואָס האָבען מיר זיך דאָ צו רעכענען? ס'איז, זאָג איך, אַ קורצער חשבון, העדר דייטש, עס קומט פון אייך פּונקט אַ כף־הא'ער"... שטעלט ער אויס אַ פּאָר אויגען, ווי איינער רעדט: „הא? איך פאַרשטעה ניט!"... מאַך איך צו איהם אויף דייטש: „זיי וועלען מוחל זיין באַצאָהלען אַ פינפאונצוואַנציגער, פינף און צוואַנציג קערבלעך, רובעל הייסט דאָס!" און באַווייז איהם אויף די פינגער צעהן און צעהן און פינף. מיינט איהר דאָך, אַז ער ווערד נתפּעל? הס מלהזכיר! ער פּיפּקעט מיט דער פּיפּקע און שמייכעלט און זאָגט צו מיר, אַז ער וואָלט נאָר וועלען וויסען פאַר וואָס קומט פון איהם פינף און צוואַנציג רובעל? און ער נעמט אַ שטיפטעל מיט אַ שטיקעל פּאַפּיער און בעט מיך, איך זאָל איהם אויסרעכענען יעדע זאַך באַזונדער. „ביזט טאַקי אוודאי אַ חכם אַ דייטש, — טראַכט איך מיר — נאָר שכל האָב איך מעהר פון דיר; וואָס איך האָב אין פּיאַטע, פאַרמאָגסט דו ניט אין קאָפּ!"... „שטעלט, זייט מוחל, זאָג איך צו איהם, העדר דייטש, פאַר דער אַכסניה, שטאַנציאָן הייסט דאָס, זעכס טעג, זעכס מאָל אָנדערהאַלבען, איז נ י י ע ן קאַרבען; זעכס מאָל צוויי, איז צוועלף סאַמאָווארען, צוועלף האַלבע גילדען, איז נ י י ע נ צ י ג קאָפּיקעס; זעכס מאָל כמעט צעהן אייער אין דער פריה און צעהן אייער אויף דער נאַכט, איז הונדערט צוואַנציג, צוויי שאָק אייער, אַ קערבעל אַ שאָק, איז צוויי קאַרבען; זעכס יויכען, זעכס עופות, צו פינף גילדען איין עוף, אַ חוץ גרייפּלעך, מאַנדלען, פּעטרישקע, דאָס, יענץ, לאָקש, בוידעס, ציבעלע, איז אַ גלייכער חשבון זעכס קאַרבען; זעכס נעכט, זעכס לאָמפּען — זעכציג קאָפּיקעס; שנאַפּס האָט איהר געטרונקען אייגענעם — צוויי קאַרבען; קיין טיי און צוקער האָט איהר ניט גענומען — אַ קערבעל, איז דריי קאַרבען; קיין וויין האָט איהר ניט באַגעהרט — איין קאַרב, איז פיער קאַרבען; קיין ביער א'ז ניט געווען — זיעבעציג קאָפּיקעס. האָט איהר אינאיינעם אַ קייכאַ־לן, אַזוי גרויס, ווי כמעט פינף קאַרבען. נאָר בכדי ס'זאָל אויסקומען צו אַ גלייכען חשבון, שטעלט פינף מיט פופציג. נו, רב דייטש, איז אינאיינעם ניט קיין פינף און צוואַנציגער?" — אַזוי מאַך איך צו איהם גאַנץ ערנסט, און איהר מיינט, ער האָט מיר געזאָגט אַ קרום וואָרט? חס ושלום; געפּיפּקעט מיט דער פּיפּקע און געשמייכעלט און אַרויסגענומען אַ כף־הא'ער און אַ וואָרף געטהאָן, ווי מע וואַרפט־אַרויס אַ דרייערעל, זיך גאַנץ פיין אָפּגעזעגענט און אוועק מיט'ן באַהן. „וואָס זאָגסט דו עפּיס, מיין ווייב, אויף אַזאַ מין דייטש?"

"God should send us a German like that every week and we'd really be all right."

The German had gone away. Three days hadn't passed when along comes the postman and hands me a letter but asks me first to pay fourteen kopecks. What's this fourteen kopecks? They forget, he tells me, to put a stamp on. I paid the fourteen kopecks and opened the letter -- it's written in German and I don't understand a word!

I start carrying the letter around, to this one, to that one; no one can read any German. What a catastrophe! I had nearly run out of everyone in the town when I finally found a proprietor of an apothecary shop who could read German. He read the letter over and interpreted for me that it came from a German and that it thanked me for the wonderful, restful lodgings he had had with us and for our hospitality and warm-heartedness which he would never forget...

"If that's how you feel, then all right," I think to myself, "very nice. As long as you're satisfied, then I'm happy". And to my missus I say, "What do you think of that German, God bless him? No little fool?"

"God should send us every week", she says, "one just like this and we'd really be all right."

Another week goes by and I'm coming from the station-house when my wife meets me, carrying a letter, and tells me that the postman made her pay twenty-eight kopecks.

I open up the letter - again in German. I run to my apothecary and ask him if he'll please read over the letter. He reads to me that the same German has just crossed the border and since he's travelling home to his fatherland, he thanks me very much for the wonderful, restful lodgings he had had with us and for our hospitality and our warm-heartedness for which he will never forget us.

"My troubles on his head", I think to myself and come home.

Another month goes by, another two months - no more letters, an end! I had almost begun to forget the German. Suddenly I get from the railroad a notice of twenty-five rouble parcel. "What kind of parcel worth twenty-five roubles?" I think and think and break my head and my missus sits and beats her brains and we can't think of anything at all. A thought then comes to me: Since I have friends in America, would this perhaps be some kind of gift, a steamship ticket or a lottery ticket? I waste no time and come to the railroad to take out the parcel.

They say to me will I please pay two roubles, twenty four kopecks and they will give me the parcel. No help for it, I have to get two roubles, twenty four kopecks, and pay it, and take out the parcel. I take out the parcel, a very nice box, well wrapped, and I come running home and start unpacking it, and doesn't there fall from the package a <u>portrait</u>? We give a look at the portrait - just what I've dreamed about this night and that night for a whole year! It's him, the German, that ne'er-do-well, with the long neck and with the high head and with the pipe in his mouth!

Attatched to the portrait is a letter, in German as usual, again the same story: he thanks us for the lodging and for our hospitality and warm-heartedness which he will for ever and ever not forget. An irritating German! He should burn! You can picture for yourself what wishes and blessings we both wished on him during this, which if even <u>half</u> of them come true, God in Heaven!

— „גאט זאל צושיקען, זאגט זי, אלע וואך אזעלכע דייטשען, וואלט געווען דווקא נישקשה'דיג"...

דער דייטש איז אוועקגעפאהרען. ס'איז נישט אוועקגעגאנגען קיין דריי טעג, קומט צו געהן דער בריעפטרעגער און דערלאנגט מיר א בריעף, נאר ער הייסט זיך פריהער באצאהלען פיערצעהן קאפיקעס. פאר וואס איז פיערצעהן קאפיקעס? — מע האט פארגעסען, זאגט ער, אנקלעפען א מארקע. באצאהלט די פיערצעהן קאפיקעס און אויפגעעפענט דעם בריעף — אויף דייטש געשריבען, איך פארשטעה נים א ווארט! איך הויב מיך אן ארומטראגען מיט'ן בריעף צו דעם, צו יענעם — קיינער קאן נים לייענען קיין דייטש. איין אומגליק! אויסגעלאפען דאס גאנצע שטעדטעל, קוים מיט צרות געפונען א פראוויזאר פון דער אפטייק, וואס קאן לייענען דייטש, האט ער מיר דאס בריוועל איבערגעלייענט און פארטייטשט, אז דאס שרייבט צו מיר איינער א דייטש און דאנקט מיר זעהר פאר דער וואהלער רוהיגער שטאנציאן, וואס ער האט ביי מיר געהאט, און פאר אונזער גאסטפריינדליכקיים מיט אונזער ליעבהארצינקיים, וואס ער וועט דאס אייביג נישט פארגעסען...

„מהיכא תיתי, — קלער איך מיר — זעהר שען; אז דו ביזט צופריערען, טהוט מיר הנאה". און צו מיינער רוף איך מיך אן:

„וואס זאגסט דו אויף דעם בייטש, קיין עין־הרע, נישט קיין קליי־נער נאר?" — „גאט זאל צושיקען, זאגט זי, אלע וואך אזעלכע גאראנים, וואלט געווען דווקא נישקשה'דיג"...

עס געהט אוועק נאך א וואך, איך קום צו געהן פונ'ם וואקזאל, טראגט מיר מייַנע אקעגען א בריעף און זאגט, אז דער בריעפטרעגער האט זיך געהייסען דערצאהלען אכט און צוואנציג קאפיקעס.

— איך עפען אויף דעם בריעף

ווידער אויף דייטש. איך לויף אוועק צו מיין פראוויזאר און בעט איהם, ער זאל מיר איבערלייענען דעם בריעף. לייענט ער מיר, אז דער זעלבער דייטש איז נאר־וואס איבערגעפאהרען די גרעניץ, און אזוי ווי ער פאהרט אהיים צו זיין פאטערלאנד, דאנקט ער מיר זעהר פאר דער וואהלער רוהיגער שטאנציאן, וואס ער האט ביי מיר געהאט, און פאר אונזער גאסטפריינדליכקייט מיט אונזער ליעבהארצינקיים, וואס ער קאן דאס אונז אייביג נים פארגעסען!...

„מיינע צרות אויף זיין קאפ!" — טראכט איך מיר, און קום אהיים,

עס געהט אוועק נאך א חודש, נאך צוויי — נישטא מעהר קיין בריעף, איין עק! איך האב שוין כמעט אנגעהויבען צו פארגעסען אינ'ם דייטש. פלוצים קומט מיר אן פון דער באהן א פאוויעסטקע אויף א פאסילקע פון א פינפאונצוואנציגער. „וואס קאן דאס זיין פאר א פאסילקע אויף א פינפאונצוואנציגער?" — קלער איך מיר און ברעך מיר דעם קאפ, און מיינע זיצט און ברעכט זיך דעם מח, און מיר קאנען נישט צוקלערען גארנישט. פאלט מיר איין א געדאנק: אזוי ווי איך האב פריינד אין אמעריקע, קעהר דאס זיין מסתמא פון זיי עפים א מתנה, א שיפסקארטע, אדער א בילעט, אדער א לאמאריעצעטעל. און בין נישט פויל

און קום אויף דער באהן און וויל ארויסנעמען די פאסילקע, זאגט מען מיר, איך זאל מוחל זיין באצאהלען צוויי רובעל מיט פיער און צוואנציג קאפיקעס, וועט מען מיר ארויסגעבען די פאסילקע. העלפט זיך נים, מוז מען קריגען צוויי רובעל מיט פיער און צוואנציג קאפיקעס און באצאהלען און ארויסנעמען די פאסילקע. אפגענומען די פאסילקע, זעהר א שען קעסטעלע, גוט פארפאקט, קום איך צו לויפען אהיים און הויב אן צעפאקעווען דאס קעסטעלע, פאלט נישט ארוים פון דארטען קיין פארטרעט? מיר טהוען א קוק אויפ'ן פארטרעט — וואס ס'האט זיך מיר גע'חלום'ט יענע נאכט און היינטיגע נאכט און א גאנץ יאהר! ס'איז ער, דער דייטש דער שלים־מזל, מיט'ן לאנגען האלז און מיט'ן הויכען ספאדעק און מיט דער פיפקע אין מויל! צום פארטרעט איז גע־לעגען צוגעלעגט א בריוועלע, אויף דייטש געוויינטליך, ווידער די איינענע מעשה מכתמא: דאס דאנקט ער אונז פאר דער שטאנציאן און פאר אונזער גאסטפריינדליכקייט און ליעבהארצינקייט, וואס ער קאן דאס אייביג און אייביג נים פארגעסען. איין איינגעגעסענער דייטש קאן! ברענען זאל ער!... מאהלט אייך, וואס מירביידע האבען איהם בשעת מעשה אנגעווינשען און אנגעבענשט, זאל איהם אנגעהן חאטש האלב, רבונו של עולם!

Several more months went by -- an end, no more German! Thank God, rid of a worthless burden, into the ground with him! I was simply delighted! . . . You think it's finished? Hear me out, it's not the end yet.

Some time ago there comes to me a despatch saying that I should, for God's sake, get up and go to Odessa and as quickly as possible, to some man, a merchant by the name of Gorgelstein. He is staying at the Hotel "Victoria" and needs me very urgently in regard to some business. "Odessa? Gorgelstein? Hotel Victoria? Business?" my wife asks me, "what does it all mean?"

So my wife starts in to convice me to go. "Why question it," she says, "Maybe it's really an urgent business. Maybe crops...maybe a commission..."

But it's easy to say -- travel to Odessa! A trip to Odessa means expenses. But since it's a business matter, do you debate? In short, I manage to get a few roubles, to get myself on the train and I travel to Odessa. In Odessa, I start asking around, where is the Hotel Victoria. I finally asked my way to the Hotel Victoria.

"Do you have here," I ask, "one Gorgelstein?" There is one, they tell me but right now he's not in his room, I should return ten o'clock that night. I come ten o'clock at night - no Gorgelstein. I should come ten o'clock in the morning and I'll find him. I come ten o'clock in the morning, where is Gorgelstein? He's not there, Gorgelstein. He was just there and asked please that when the Jew from Drazhna comes, they should ask him to come either at three in the afternoon or ten at night. I come three in the afternoon, I come ten at night -- no Gorgelstein!

What good is it? I wasted in Odessa six days and six nights, ate troubles and slept plagues until finally with great stress and fatigue I was finished waiting for Gorgelstein.

This Gorgelstein looked like a respectable man, with a nice black beard; he greeted me very nicely, asked me to sit down. "So you are, "he says to me half in Yiddish, half in German, "the Jew from Drazhna?"

"That's me," I say, "the Jew from Drazhna. So what is it?"

"At your home, a year ago last winter, a German had lodgings?"

"At my home," I say. "What is it, then?"

"Nothing," he says; "But that German is a partner of mine in the machinery business. I have a letter from him from London. He writes me that you'll be here to see me in Odessa and that I should, without fail give you from him a very friendly regards and thank you for your wonderful, restful lodgings which he had in your home and for your hospitality and warm-heartedness and your earnest sincere treatment which he can in no case, absolutely never, never forget, as long as he lives. . . !

A misfortune has settled on me. And I'm planning, God willing, after the Holidays, if God will give me the strength, to move somewhere from Drazhna, to another town someplace; to run away wherever my eyes carry me; to distant regions - only to get rid of that no-good, that German, cursed be his name and his memory!!

ס'איז אוועקגעגאנגען נאָך עטליכע חדשים — איין עק, אויס רייטש! דאַנקען גאָט, פּטור געוואָרען פון אַ שלאַק, אין דער ערד מיט'ן קאָפּ! איך האָב מיך פּשוט מחיה געווען!... זענט איהר שוין פאַרטיג? הארט זשע אוים, ס'איז נאָך נישט קיין סוף. אַנומעלטען קומט מיר אָן פּלוצים ביינאַכט אַ דעפּעש, איך זאָל, למען השם, קומען צו פאָהרען קיין אדעס, און וואָס גיכער, צו איינעם אַ מענטשען אַ סוחר מיט'ן נאָמען גאָרגעלשטיין; ער האָט זיך אָפּגעשטעלט אין האָטעל „וויקטאָריע" און באַדאַרף מיך זעהר נויטיג האָבען מכח אַ געשעפט. „אדעס? גאָרגעלשטיין? האָטעל וויקטאָריע? אַ געשעפט? וואָס זאָל דאָס באַדייטען?" — אַזוי זאָג איך צו מיינער... הויבט דאָך מיך מסתמא מיינע אָן צו טרייבען, איך זאָל פאָהרען, וואָרום „אַ קשיא אויף אַ מעשה, אפשר איז דאָס, זאָגט זי, טאַקי אַ נויטיגע זאַך? אפשר אַ קאָמיסיע, אפשר תבואה?"... נאָר ס'איז גרינג אויסצורעדען — פאָהרען קיין אדעס! אַ פאָהר קיין אדעס קאָסט עפּים הוצאות! נאָר ווי־באַלד געשעפט, איז עפּים אַ תירוץ? בקיצור, איך האָב געקריגען עטליכע קערבלעך, האָב מיך אויפגעזעצט אויפ'ן באַהן און פאָהר קיין אדעס. געקומען קיין אדעס, הויב איך זיך אָן פאַנאַנדער־פרעגען, וואו איז דאָ ערגיץ האָטעל וויקטאָריע? איך האָב מיך דערפרעגט צו האָטעל וויקטאָריע. „נישט פאַרהאַן דאָ ביי אייך, זאָג איך, איינער אַ.גאָרגעלשטיין?" פאַרהאַן, זאָגט מען מיר, אַ גאָרגעלשטיין; נאָר וואָס דען? ער איז איצט נישטאָ אין נומער; איך זאָל זיך מטריח זיין צעהן אַזייגער אויף דער נאַכט. איך קום צו נעהן צעהן אַזייגער אויף דער נאַכט — נישטאָ גאָרגעלשטיין; איך זאָל קומען צעהן אַזייגער אין דער פריה, וועל איך איהם טרעפען. איך קום צעהן אין דער פריה — וואו איז גאָרגעלשטיין? נישטאָ גאָרגעלשטיין; ער איז נאָר־וואָס געווען און זעהר געבעטען, אַז ס'וועט קומען דער איד פון דראַזשנע, זאָל מען איהם זאָגען, ער זאָל מוחל זיין קומען אָדער דריי בייטאָג אָדער צעהן אויפדערנאַכט. איך קום דריי בייטאָג, איך קום צעהן ביי דער נאַכט — נישטאָ קיין גאָרגעלשטיין! וואָס טויג אייך, איך האָב זיך אָפּגעוואַלגערט אין אדעס זעכס טאָג מיט זעכס נעכט, געגעסען צרות, מכות געשלאָפען, קוים מיט ווערים, מיט אנגסטען, איך האָב זיך דערוואַרט אויף דעם גאָרגעלשטיין. דער דאָזיגער גאָרגעלשטיין וויזט־אוים אַ לייטישער מענטש, מיט אַ שענער באָרד אַ שוואַרצער; ער האָט מיך זעהר פיין אויפגענומען, מיך געבעטען זיצען. „דאָס זענט איהר — מאַכט ער צו מיר האַלב אידיש, האַלב דייטש — דער איד פון דראַזשנע?" — „דאָס בין איך — זאָג איך — דער איד פון דראַזשנע. וואָס איז דען?" — „ביי אייך האָט נעהאַלטען פאַר־אַ־יאָהרען ווינטער שטאַנציאָן איינער אַ דייטש?" — „ביי מיר. — זאָג איך. — וואָס איז דען?"

— „גאָרנישט, — מאַכט ער — אָט דער דייטש איז מיינער אַ שותף אין מאַשינעס. איך האָב פון איהם אַ בריעף פון לאָנדאָן, שרייבט ער מיר, אַז איהר וועט זיין ביי מיר אין אדעס, זאָל איך אייך, למען השם, איבערגעבען פון איהם זעהר אַ פריינדליכען גרוס און אייך אָפּדאַנקען פאַר אייער וואָהלער רוהיגער שטאַנציאָן, וואָס ער האָט ביי אייך געהאַט און פאַר אייער גאַסט־פריינדליכקייט און גוטהאַרציגקייט און מיט אייער עהרליך אָרענט־ליך באַהאַנדלען איהם, וואָס ער קאָן דאָס אייך בשום אופן קיינמאָל, קיינמאָל נים פאַרגעסען, ווייל ער וועט לעבען!...

. . . .

איין אומגליק האָט זיך אויף מיר גענומען! איך רעכען, אם ירצה השם, נאָך יום־טוב, אַז גאָט וועט שענקען דאָס לעבען אריבער־פּעקלען זיך פון דראַזשנע ערגיץ אין איין אנדער שטאָדט, אַנט־לויפען וואו די אויגען וועלען מיך טראָגען, צו אַלדי שוואַרצע יאָהר — אבי פּטור ווערען פונ'ם שלים־מזל, פונ'ם דאָזיגען דייטש, ימח שמו וזכרו זאָל ער ווערען!!...

A STORY ABOUT A GREENHORN

By SHOLOM ALEICHEM Tr. Isaiah Sheffer

You say America is a land of business--nevermind. It has to be that way. But after all, marrying and selling one's self for business -- that's already, excuse me, something piggish. I'm not preaching any moral, but I tell you it's a fact, that ninety-nine percent of the greenhorns here marry for the sake of business. It bothers me, and when I see such a greenhorn, he doesn't get away with it. Leave it to me; I'll tell you a nice story.

One time, I'm sitting in my office (going through the mail,) when in comes a greenhorn, still quite a young boy. And with him a little wifey. What shall I say? --Blood and milk. As beautiful as the day and fresh as an apple just off the tree. After coming in, he says to me, "How do you do! Are you Mister Baraban, the business-broker?"

"Sit down! What's on your mind?" And he opens up his heart to me and tells me a whole story, etcetera, etcetera; how he's a boy just ten years in this country, a "knee-pants" maker by trade, and there fell in love with him this young girl. She was a working girl who had saved up a thousand dollars in cash, and he married her, and he's looking for a business so they should be able to make a living and not have to work in the shop, because he has, (it shouldn't happen to you,) a rheumatism, (let it stay with him), etcetera.

I look at the little wife and I say to him: "And what kind of business would you like to go into?"

He answers me, "He would like to open up a stationary".

And he gives me to understand that in a stationary, "she" would be able to come and help. You understand a greenhorn? Not enough that he found himself a woman, an esrog for the holidays so beautiful; and not enough that she brings him a thousand dollars in cash, but he is determined that she should work for him and he should sit around with his friends, playing pinochle and so forth-- I know my people!

I think to myself: "Damned if you'll have from me a stationary! I can better agree that you should lie like a dog in a laundry. From me you'll become a laundryman!" How come a laundry occurred to me? Because I had just had in my hands laundry to sell. And so I say to my greenhorn: "Why do you need," I say, "to bother with a stationary store eighteen hours out of twenty four, looking out in case a schoolboy should come by and buy a penny's worth of candy? "Why not leave it to me?" I'll give you a nicer business, a laundry in the Bronx; you'll work regular hours and live like a King!" And I take a pencil and give him a figure-out, that after all expenses, rent and shirt-ironer and family-ironer and delivery-boy and laundry bills and so forth, there remains for him clear thirty odd dollars a week -- Does one need anything better?

"What would it cost?"

I say: "A thousand dollars would be a bargain, but leave it to me, I'll get it for you for eight hundred. You'll pay," I say, "the few dollars, close your eyes, take the key, and you're all right. Meanwhile," I say, "be well and come back in around three days, because now I have no time---and good-bye!

And myself, I went up to my laundryman and gave him a mazal-tov, telling him that God had sent me a fish, a greenhorn, and that he now has a chance, if he's a man, to get rid of the laundry and make some money; he should know what he has to do, and so forth...

אַ מעשה מיט אַ גרינהאָרן

— איהר זאָגט: אַמעריקע איז אַ לאַנד פון ביזנעס — נעווערמיינד. עס דאַרף אַזוי צו זיין. נאָר אַפּטעראָל געהן הייראַטען און פאַרקויפען זיך צוליעב ביזנעס — דאָס איז שוין, עקסקיוז מי, אַ חזיר'יי. איך פּרעדיג ניט קיין מאָראַל, נאָר איך זאָג אייך, ס'אַ פעקט, אַז ניין און נייענציג פּראָצענט גרינהאָרנס הייראַטען ביי אונז צוליעב ביזנעס — פאַרדריסט דאָס מיך, און אַז איך דערטאַפּ אַזאַ גרינהאָרן, וועט ער שוין פון מיר טרוקען נישט אַרויס. ליוו איט טו מי, וועל איך אייך דערצעהלען אַ שענס!

זיץ איך מיר איינמאָל אין מיין אָפיס און מייל די פּאָסט, קומט אַריין צו מיר אַ גרינהאָרן, נאָך גאָר אַ באָי. און מיט איהם אַ ווייבעלע — וואָס זאָל איך אייך זאָגען? — בלוט און מילך. שען ווי דער טאָג און פריש ווי אַיין עפּעלע, נאָר־וואָס פונ'ם בוים. אַריינגעקומען, רופט ער זיך אָן צו מיר: „האַו דו יו דו! זענט איהר דאָס מיסטער באַראַבאַן דער ביזנעס־בראָקער?" „סידאַון! וואָס'ט איהר זאָגען גוטס?" עפענט ער מיר אויף זיין האַרץ און דערצעהלט מיר אַ גאַנצע געשיכטע, סאָ ענד סאָ, אַזוי ווי ער איז אַ באָי ערשט צעהן יאָהר אין לאַנד, אַ ני־פּענטס־מייקער ביי טרייד, און אין איהם האָט זיך פאַרליעבט אָט דאָס ווייבעלע, געוועזן אַ מיידעל אַיין אַרבייטאָרין, וואָס פאַרמאָגט טויזענט דאָלער אין קעש, האָט ער מיט איהר חתונה געהאַט און זוכט אַ ביזנעס, זיי זאָלען קאָנען מאַכען אַ לעבען און פאַרשפּאָרען אַרבייטען אין שאַפּ, וואָרום ער האָט, ניט פאַר אייך געדאַכט, אַ רעמאַטיז, ביי איהם בלייב עס, און אַזוי ווייטער. קוק איך אויפ'ן ווייבעלע און זאָג צו איהם: „אין וואָס פאַר אַ ביזנעס וואָלט איהר געגאַנגען?" ענטפערט ער מיר: „ער וואָלט געעפענט אַ סטיישיאָנערי". און ער גיט מיר צו פאַרשטעהן, אַז אין אַ סטיישיאָנערי וואָלט „זי" איהם אויך געקאָנט קומען צו הילף. איהר פאַרשטעהט אַ גרינהאָרן? ניט גענוג ער האָט דערטאַפּט אַ פרי, אַיין אתרוג'על אויף צו מאַכען שהחיינו, און ניט גענוג זי ברענגט איהם טויזענט דאָלער אין קעש, איז ער נאָך אַ בעלן, זי זאָל איהם אַרבייטען און ער וועט זיך זיצען מיט זיינע חברים, שפּיעלען אין פּינאָקעל און אַזוי ווייטער — איך קען מיינע לייט! טראַכט איך מיר: אַ מכּה וועסט דו ביי מיר האָבען אַ סטיישיאָנערי! איך קאָן באַשטעהן, דו זאָלסט ביי מיר ליגען, ווי אַ הונט, אין אַ לאָנדרי. וועסט ביי מיר ווערען אַ לאָנדרי־מען! וואָס איז מיר עפּיס איינגעפאַלען אַ לאָנדרי? ווייל איך האָב גראָד געהאַט אויף דער האַנט אַ לאָנדרי צו פאַרקויפען. און איך רוף מיך אָן צו מיין גרינהאָרן: „צו וואָס טויג דיר, זאָג איך, זיך באַדערען מיט אַ סטיישיאָנערי־סטאָר אַכצעהן שטונדען אין מעת־לעת, אַרויסקוקען, טאָמער וועט דורכלויפען אַ סקוהל־באָי און האָפּען קענדי פאַר אַ פּעני און אַזוי ווייטער? אַמעהר, ליוו איט טו מי — איכ'ל דיר געבען אַ שענערע ביזנעס, אַ לאָנדרי אין די בראָנקס, וועסט דו אַרבייטען רעגעלע שטונדען און לעבען, ווי אַ קייסער! און איך נעם אַ פּענסיל און טהו איהם אַ רעכען־אויס, אַז נאָך אַלע עקספּענסעס — רענט און שוירט־איירענער און פּעמילי־איירענער און דעליווערי־באָי און לאָנדרי־ביל און אַזוי ווייטער, בלייבט איהם איבער ריינע עטליכע און דרייסיג דאָלער אַ וואָך — דאַרף מען בעסער? „וואָס וועט דאָס קאָסטען?" זאָג איך: „טויזענט דאָלער איז דאָס אַ באַרגיין, נאָר ליוו איט טו מי — איכ'ל עס אייך מאַכען פאַר אַכט הונדערט. איהר'ט, זאָג איך, דאַרפען נאָר אָפּצאָהלען די פּאָר דאָלער, פאַרבינדען די אויגען, נעמען די שליסעל — און איהר זענט אָללרייט. דערווייל, זאָג איך, געהט געזונט און קומט צו מיר אין דריי טעג אַרום, ווייל איצט האָב איך קיין צייט ניט — און גוד־באַי!"

און אַליין בין איך אַוועק צו מיין לאָנדרימען און געב איהם אָפּ מזל־טוב: גאָט האָט מיר צוגעשיקט אַ העכט, אַ גרינהאָרן, און אַז ער האָט איצט אַ טשענס, אויב ער איז אַ מענטש, פּטור צו ווערען פון דער לאָנדרי אין גלייכען געלט, זאָל ער וויסען וואָס ער האָט צו טהון, און אַזוי ווייטער...

Well the thief understood what I mean, and says to me: "Just bring him, the fish, and it'll be all right..."

In three days around, my greenhorn is there, he's brought a deposit, and installs himself there with his wife for a week's trial, as is the custom. And my laundryman had no doubt seen to it that the trial week should appear all right, and even a little bit on the other side of all right -- and so the business was settled. The greenhorn counted out the few dollars, the laundryman gave him the books and the key; I took my commission, from both sides actually, and so forth. --Mister Baraban, Business Broker knows what he has to do, and, how do you say it, finita la commedia.

Oh yeah? That's what you say. For my part, the comedy is just beginning. Because when everything was all settled etc., etc., there first burned in me a fire toward the greenhorn, why it comes to him, the so-and-so, a little shelled egg right into his mouth; such a little wife, a thousand dollars in cash, and a ready-made business, without headaches. We have to buy the laundry back from him at half price and give it back to the previous laundryman. How? For such things, I am then Mister Baraban, Business-Broker. With me, there is no thing which cannot be accomplished. So I went exactly opposite the laundry of the corner of the second street and bargained with the agent for a room, slipped him a ten-dollar bill for a deposit, and hung a sign in the window:

"LAUNDRY OPENING HERE"

Of course, two days don't go by, but my greenhorn is here, with an excited head: The meaning of it! He is ruined!

"What's the trouble?"

He tells me about the misfortune. Someone evil has rented a story exactly opposite him and is opening a laundry!

"So, what do you want, greenhorn?"

He wants me to find him a customer for the laundry and he'll thank me in the finest way and will always pray to God for me, and so on and so forth. I calm him down and tell him that one doesn't find a customer so easily. But he should leave it to me, I'll try my best. Meanwhile he should go home and come back in three days, because right now I'm buried in business, etcetera, and--goodbye!

And myself I send a message to my old laundryman and tell him so and so: Now you have a chance to buy back your laundry from the greenhorn for half price.

He say, What's that to you? Leave it to me. Am I not Mister Baraban, Business-Broker?

He says: "All right."

I say: "Will I get a commission?"

He says, "All right."

I say, "I must have for this a hundred."

He says, "All right". And so forth.

Meanwhile, the three days go by, my greenhorn is here with the little wife. The wife has become a little paler, but she's still very nice looking, like the sun.

"What's new?"

"What could be new," I say, "you have to thank God that I have just barely been able to find a customer for your laundry." But what, then? "You will have to," I say, "lost money."

"How much?"

האט דער גנב פארשטאנען, וואס איך מיין, און זאגט צו מיר: „ברענגט איהם נאר, דעם העכט, וועט שוין זיין אללרייט"... אין דריי טאג ארום — מיין גרינהארן איז דא, געבראכט א דעפאזיט, אוועקגעשטעלט זיך מיט'ן ווייבעלע אויף א וואך טרייען, ווי דער שטייגער איז, און מיין לאנדרימען האט שוין מסתמא געזעהען, אז די וואך פון טרייען זאל זיין אללרייט, און נאך מיט א שמיצעל אויף יענער זייט אלל־רייט — און מע האט געסעטעלט די ביזנעס. דער גרינהארן האט אפגעצעהלט די פאר דאלער, דער לאנדרימען האט איהם איבער־געגעבען די ביכער מיט די שליסעל, איך האב אפגענומען מיין רח"ש דוקא פון ביידע צדדים, און אזוי ווייטער — מיסטער בארבאן ביזנעס־בראקער ווייסט וואס ער האט צו טהון — און, ווי זאגט איהר, פיניטא לא קאמעדיא. איא? אזוי זאגט א י ה ר. בּיי מיר הויבט זיך די קאמעדיע ערשט אן. ווארום אז ס'איז אלסדינג שוין געווען פארטיג ארום און ארום, האט זיך ערשט צעברענט אין מיר א פייער אויף דעם גרינהארן, פאר וואס קומט איהם, דעם ממזר, אַיין אפגעשיילט אייעלע גלייך אין מויל אריין, אזא ווייבעלע, טויזענט דאלער אין קעש און א פארטיגע ביזנעס אהן קאפּוועהטיג? מע דארף ביי איהם די לאנדרי אפּהאנדלען פאר האלב געלט און אוועקגעבען זי צוריק צום פריהערדיגען לאנדרימען. ווי אזוי? דערויף בין איך דאך מיסטער באראבאן ביזנעס־בראקער, ביי מיר

איז נישטא א זאך, וואס איך זאל ניט קאנען דורכפיהרען! בין איך אוועק אקוראט אקעגען דער לאנדרי אויפ'ן קארנער פון דער צווייטער סטריט און האב אפגעדונגען ביי'ם איידזשענט א רומקע, אריינגעפידעלט איהם א צעהן־דאלער־ביל איין אויפגאב און האב אויסגעהאנגען א סיין אויף דער ווינדע:

„אָט דאַ עפענט זיך אַ לאַנדרי".

אודאי נעהט ניט אוועק קיין טאג צוויי — מיין גרינהארן איז דא מיט א צעיושעטען קאפ: סטייטש! ער איז א געקוילעטער! „וואס איז די טראבעל?" דערצעהלט ער מיר פונ'ם אומגליק, עפּיס א שווארץ יאהר האט אפגעדונגען אקוראט אקעגען איהם א סטאר און עפענט א לאנדרי! „וואס זשע ווילסט דו, גרינהארן?" וויל ער, איך זאל איהם געפינען א קונה אויף דער לאנדרי, וועט ער זיך באדאנקען אויפ'ן שענסטען ארט און וועט אייביג גאט בעטען פאר מיר, און אזוי ווייטער. בארוהיג איך איהם און זאג איהם, אז נים אזוי גרינג געפינט מען א קונה. נאר ער זאל זיך פארלאזען אויף מיר, איכ'ל טרייען מיין בעסט. דערווייל זאל ער גהען אהיים און קומען אין דריי טעג ארום, מחמת איך בין פארווארפען מיט ביזנעס, און אזוי ווייטער — און גוד באי!

און אליין האב איך געשיקט רופען מיין אלטען לאנדרימען און דערצעהל איהם סא ענד סא: אצינד האסט דו א טשענס אוועקצו'קניה'ן צוריק ביי'ם גרינהארן דיין לאנדרי פאר האלב געלט. זאגט ער: „ווי אזוי וועט איהר עס מאכען?" זאג איך: „וואס נעהט'ס אייך אן? ליוו איט טו מי — דערויף בין איך דאך עפּיס מיסטער באראבאן ביזנעס־בראקער". זאגט ער: „אלל־רייט". זאג איך: „וועל איך האבען דערפאר מיין קאמישען?" זאגט ער: „אללרייט". זאג איך: „איך מוז האבען דערפאר א הונדערטער". זאגט ער: „אללרייט". און אזוי ווייטער. דער־

וויל זענען איבערגעלאפען די דריי טעג — מיין גרינהארן איז דא מיט'ן ווייבעלע. דאס ווייבעלע האט זיך א ביסעל אויסגעבלייכט, נאר זי איז נאך אלץ שען, ווי די זון. „וואס הערט זיך?" „וואס זאל זיך הערען, זאג איך, איהר דארפט, זאג איך, דאנקען גאט, איך האב קוים־קוים געפונען א בעלן אויף אייער לאנדרי. נאר וואס דען? איהר'ט מוזען, זאג איך, פארלירען געלט". „ווי־פיעל?"

"Don't ask," I say, "how much you're losing, but ask how much you're gaining; because", I say, "as much as you're getting, it's like found money. You're dealing," I say, "with American competition. "They can", I say, "drive you into such expenses that you'll have to," I say, "get up in the middle of the night and run away with one shirt."

What do you think, I put such terror into them that they took half of what they had put in and paid my commission also, because I don't work for nothing and -- no more laundry!

But hold on. You're still not finished. If you have a head, you'll remember that I had given ten dollars to the agent and hung out a sign for a laundry. So the question asks itself: Why should I let ten dollars go down the wind just like that? Does Mister Baraban, Business-Broker have stolen money, or what? That's one thing. And secondly, the greenhorn is still burning my heart and it irritates me: the so-and-so still has several hundred dollars in his pocket and a little wife at his side - pure gold! Where does he deserve this? Mister Baraban, the biggest business broker of the East Side has to have a wife, ugly and a Xantippe besides, and this greenhorn - does God have to send him such a cutie, you know, a real charmer --acch, may he lose everything on doctor bills!

So I waste no time and write him a postal card, he should come to me for an appointment at such and such a time, I have business with him. He doesn't wait to be asked and comes at the appointed time and what's more, with her, with the little wife. I sit them down, my dear guests, and tell them a story, thus and thus: "You don't know these American bluffers. You should know what a trick that thief, that old laundryman, played on you -- your hair would stand on end!"

"What, for instance?"

"What, for instance," I say, "It was he who rented the store opposite you and hung out a sign for a laundry, in order" I say, to scare you so you should give him back his laundry for half price."

Hearing this story, the two people became inflamed, and especially the wife. Her two eyes burnt like coals. "It's only right" I say, "that you should have a reckoning with him, with the thief, that he should remember you!"

"What can we do to get back at him?"

"Leave it to me" I say, "and I'll take care of him so that with me, he won't even look forward to the awakening of the dead!!" "And you", I say, "will benefit from this. You'll have" I say, "a better business than before!"

They look at me like doves, as they say, "From your mouth into God's ear! And may you live long", and so forth. And I set before them a plan: Do they have to buy a strange business and pay someone else from night until morning? Why don't I go to my own landlord and rent them the same store which that thief had supposed to rent, and I'll fix them up for about three-four hundred dollars a laundry exactly opposite his laundry and be set up in competition with him. Whatever he takes, I'll take cheaper and I'll make him move in three weeks or my name isn't Baraban!

What do you think? I unnerved them so, that the greenhorn practically fell to kissing me and his wife reddened and became even prettier than she had been. And the same day even, I rented the little store for them and quickly had a finished laundry with a sign and with tables and with lock, stock, and barrel. And my two people set to work and there began between them and between the old laundryman a fiery competition. They fought with the prices, as far as they could. If one charged

„פרעגט ניט, זאָג איך, וויפיל איהר פאַרלירט, פרעגט וויפיל איהר געווינט. וואָרום וויפיל, זאָג איך, איהר זאָלט ניט נעמען, איז דאָס ווי געפונען. איהר שפּילט זיך, זאָג איך, מיט אַמעריקאַנער קאָנקורענטען? זיי קאָנען אייך, זאָג איך, אַריינטרייבען אין אַזעלכע עקספּענסעס, אַז איהר זאָלט דאַרפען, זאָג איך, אויפכאַפּען זיך אין מיטען בייַנאַכט און אַנטלויפען אין איין העמד!"... וואָס טויג אייך, איך האָב אויף זיי אָנגעוואָרפען אַזאַ שרעק, אַז זיי האָבען אָפּגענומען האַלב וויפיל זיי האָבען אַריינגעלעגט און האָבען נאָך אָפּגעצאָהלט מיר רח"ש אויך, וואָרום איך בין דאָך ניט מחויב זיך פּאַטערען אומזיסט, און — אויס לאָנדרי!... נאָר האָט צייט, איהר זענט נאָך ניט פאַרטיג. אויב איהר האָלט קאָפּ, דאַרפט איהר געדענקען, אַז איך האָב געהאַט אַריינגעצימבעלט צעהן דאָלער איין אויפגאַב דעם איידזשענט פאַר אַ סטאָר און אויסגעהאָנגען אַ סיין אויף אַ לאָנדרי. פרעגט זיך אַ קשיא: למאי זאָל איך לאָזען צעהן דאָלער גלאַט אויס'ן ווינט, מיר ניט, דיר ניט? בּיי מיסטער באַראַבאַן ביזנעס־בּראָקער איז דען גנבה'ש געלט, צי וואָס? איז איין מאָל אַוועק. צווייטענס, ברענט מיך נאָך אַלץ אויף דעם גרינהאָרן און עס פאַרקעט מיך: דער ממזר האָט נאָך עטליכע הונדערט דאָלער אין פּאַקעט און אַ ווייבעלע בּיי דער זייט — ניקדנאָלד! פאַר וואָס קומט דאָס איהם? מיסטער באַראַבאַן, דער גרעסטער ביזנעס־בּראָקער פון דער איסט־סייד, באַדאַרף האָבען אַ ווייב, עקסקיוז מי, אַ פאַרזועהעניש און נאָך אַ קסאַנטיפּע דערצו, און דער גרינהאָרן — דאַרף איהם גאָט צושיקען אַזאַ צאַצקע, יו נאָו, אַ מזוזה'לע — אויסקרענקען זאָל ער

עס! פויל איך זיך ניט און שרייב איהם אַוועק אַ פּאָסטעלקאַרד, ער זאָל קומען צו מיר אויף אַיין אַפּאָינטמענט אין דער און דער שעה, איך האָב צו איהם אַ ביזנעס. לאָזט ער זיך ניט בעטען און קומט צו געהן אין דער אָפּגעשטעלטער צייט, און דוקא מיט איהר, מיט'ן ווייבעלע. באַזעץ איך זיי, מיינע ליעבע געסט, און דערצעהל זיי אַ מעשה, סאָ ענד סאָ: „איהר קענט ניט די אַמעריקאַנער בלאָפערס! איהר זאָלט וויסען, וואָס פאַר אַ טריק דער גנב, דער אַלטער לאָנדרימען, האָט אייך אָפּגעטהאָן — אַזש די האָר שטעלען זיך קאַפּויר!"... „דהיינו?" „דהיינו, זאָג איך, דאָס האָט ער, זאָג איך, אָפּגעדונגען די סטאָר אַקעגען אייך און האָט אויסגעהאָנגען אַ סיין אויף אַ לאָנדרי, בכדי, זאָג איך, איהר זאָלט זיך דערשרעקען און איהם אָפּטרעטען פאַר האַלב געלט צוריק זיין לאָנדרי". דערהערט אַזאַ מעשה, האָט זיך דאָס פּאָר־פאָלק גענומען איבערקוקען, געוואָרען אָנגעצונדען, און איבערהויפּט דאָס ווייבעלע. די אויגען האָבען איהר געבּרענט, ווי צוויי קויהל פייער. „ס'איז אַ יושר, זאָג איך, איהר זאָלט זיך מיט איהם אָפּרעכענען, מיט'ן גנב, ער זאָל אייך האָבען צו געדענקען!" „מיט וואָס קאָנען מיר זיך מיט איהם רעכענען?" „ליוו איט טו מי, זאָג איך, איכ'ל איהם שוין צורעכט מאַכען, דעם פויגעל, אַז ער וועט בּיי מיר, זאָג איך, קיין תחית־המתים ניט אויפשטעהן, און אייך, זאָג איך, וועט דערפון אַרויסקומען אַ טובה; איהר'ט, זאָג איך, האָבען אַ ביזנעס נאָך בעסער, ווי פריהער!" קוקען זיי אויף מיר, ווי די טייבעלעך, ווי אַיינער רעדט: פון אייער מויל אין גאָט'ס אויהערען, און לאַנג לעבען זאָלט איהר, און אַזוי ווייטער! און איך נעם און לעג זיי פאַר אַ פּלאַן: דאַרפען זיי קויפען פרעמדע ביזנעס און צאָהלען יענעם פאַר דער פירמע אין טאָג אַריין? אַמעהר, געה איך שוין צום איינענעם לענדלאָרד און דינג זיי אָפּ די סטאָרקע, וואָס דער גנב האָט געוואָלט דינגען, און איך פיקס זיי איין פאַר אַזעלכע דריי־פיער הונדערט דאָלער אַ לאָנדרי אַקוראַט אַקעגען זיין לאָנדרי און שטעל זיך אַוועק מיט איהם קאָנקורירען, וויפיל ער נעמט, נעם

איך בּילינער, און איך מאַך איהם אין דריי וואָכען צייט צו טופּען — זאָל מיין נאָמען ניט הייסען באַראַבאַן! וואָס טויג אייך, איך האָב זיי אַזוי צעשרויפט, אַז דער גרינהאָרן איז מיר שיער ניט אַרויפגעפאַלען קושען, און דאָס שענע ווייבעלע זיינס האָט זיך צערויטעלט און איז געוואָרען נאָך שענער, ווי געווען. און דעם זעלבען טאָג נאָך האָב איך געדענט פון זייערטוועגען די סטאָרקע, און ס'איז גיך פאַרטיג געוואָרען בּיי מיר אַ נייע לאָנדרי מיט אַ סיין און מיט טישען און מיט האַק און פּאַק, און מיין פּאָר פאָלק האָט זיך גענומען צו דער אַרבּייט, און ס'איז אַוועק צווישען זיי און צווישען אַלטען לאָנדרימען אַ פלאַמפייעריגע קאָנקורענציע. מע האָט זיך געשמיסען מיט די פּרייזען, ווי ווייט מע האָט געקאָנט. האָט יענער געשטעלט

twenty-four cents a dozen flatwork, the other charged eighteen, and threw in a bedspread for nothing. If one took shirts down to eight cents, the other shot a penny and a half off collars, so the other had to come down a penny, and so on and so on. The point is, they battled until the greenhorn had had his few dollars shaken loose and remained without a penny, didn't have anything with which to pay the rent.

He closed the store and went out with an eye and a tooth, the way it is written: "Naked comest thou and naked goes thou", and now I have him resting up in (the Ludlow Street) Jail. And I have found for his wife a lawyer who is asking three things from him on her part: 1) her money, the thousand dollars dowry; 2) a divorce; and, 3) until she gets the divorce from him, he should support her according to the laws of the land --The devil take his father's father, the greenhorn!!

MISTER GREEN HAS A JOB

By SHOLOM ALEICHEM   Tr. Isaiah Sheffer

--How do you do, Mister Sholom Aleichem! I don't know whether you know me? I'm a little bit related to you, a second or a third . . . that is, not with you, but with your Tevya the Dairyman and his relative Menachem Mendel from Yehupitz...aha! Oh yes? It interests you? You've stopped? Stay a little while with me here on the sidewalk and we'll chat a little bit about Ameritchka, what a golden land it is. And not just about America, but about her business, how one is ragged, but with richness and with honor, until God sends along the right job; and if God helps and one goes to work on the right job, there is hope that in time one can work onesself up, to be well-off, to grow into a Jacob Schiff, a Nathan Strauss, (or even a Harry Fischel) -- in one word -- to be all right...

At present I still can't say about myself that I'm all right, but a job, thanks to the Almighty, I have already, and the wonderful thing with this job is that I got it myself, with my own smartness. But I see that you want to know...it interests you ...who is the individual who is speaking to you? If I tell you that this is Mister Green speaking, you will think: Green? Yellow? Blue?, it's as good as nothing. Here I'm called Green, over there I was called Greenberg. From where? From Odessa? From Odessa. From Yehupitz? From Yehupitz. From Kasrilivke, from Teplick, from Shpola, Uman, Berditchev -- in short, from those kind of places.

And I did what all Jews did: ran around, brokered a little, until the time came that we were driven out and found ourselves re-incarnated here, in Columbus' land. And we ate until we had eaten out our last shirt, then became begrimed in another way and went and did all kinds of hard labor -- things didn't go well!

Until there came the first day of the month of Ellul. And when the first day of the month of Ellul came, I saw in the papers how they advertise for cantors, synagogues, minyans. In the stores I saw they had set out prayer books, holiday prayer books, shofars, prayer shawls; and the people, I saw, begin to smile towards the Allmighty, begin to cater to God for the sake of business. So I did some thinking and said to myself: "Mister Green, how long are you going to be a greenhorn? You make something out of the first of Ellul and the Ten Days of Penitence also!"

פיער און צוואַנציג סענט אַ דאָזען פלעט, האָבען זיי געשטעלט אַכצעהן, און נאָך צוגעגעבען אַ „ספרעד" אומזיסט. האָט יענער אַרונטערגעלאָזט אויף אַכט סענט העמדער, האָבען זיי אַראָפּגעשמיסען אויף אַ פּעני און אַ האַלב קאָללערס, האָט יענער שוין געמוזט אַראָפּשמייסען אויף אַ פּעני, און אַזוי ווייטער. דער שפּיץ איז — מע האָט זיך אַזוי לאַנג געשמיסען, ביז דער גרינהאָרן האָט זיך אָפּגעשאָקעלט פון די פּאָר דאָלער און געבליבען אָהן אַ פּעני, נישט געהאַט מיט וואָס צו צאָהלען רענט. האָט ער צוגעמאַכט די לאָנדרי, אַרויס בשן ועין, ווי שטעהט אין פּסוק: בשקאַפּע יבוא, בשקאַפּע יצא. און איצט רוהט ער זיך ביי מיר אַפּ אין לודלאָו־סטריט־דזשייל — דאָס האָב איך אויסגעזוכט פאַר זיין ווייבעלע אַ לאָיער, וואָס מאָנט ביי איהם פון איהרטוועגן דריי זאַכען: 1) איהר געלט, די טויזענט דאָלער נדן; 2) אַ גט; און 3) ביז זי וועט אַמאָל באַקומען פון איהם דעם גט, זאָל ער זי סופּאָרטען לויט די געזעצען פון לאַנד — אַ רוח אין זיין טאַטענ'ס טאַטען אַריין, דעם גרינהאָרן!...

מיסטער גרין האָט אַ דזשאָב

— האַו דו יו דו, מיסטער שלום־עליכם! איך ווייס ניט, אויב איהר קענט מיך?... איך קעהר מיך אָן מיט אייך שטיקלעך איינגע, שני־שבשלישים... דאָס הייסט, ניט מיט אייך, נאָר מיט אייער טביה דעם מילכיגען און מיט זיין קרוב מנחם־מענדעל פון יעהופּעץ... אהאַ! איאָ, ס'איז אייך אינטערעסאַנט? איהר האָט זיך אַזש אָפּגעשטעלט? — שטעהט זשע מאַקי אַ ווײַלעטשקע אָט דאָ מיט מיר אויפ'ן סיידוואָק, וועלען מיר אַ ביסעל שמועסען פון דעם אַמעריטשקע, וואָס פאַר אַ גאָלדענע מדינה דאָס איז. און ניט אַזוי פון אַמעריקע, ווי פון איהרע ביזנעס, ווי מע ווערט אויסגעריסען אין עושר און אין כבוד, ביז גאָט שיקט צו דעם רעכטען דזשאָב, און אַז גאָט העלפט, אַז מע שלאָגט זיך אַרויף אויף דעם רעכטען דזשאָב, איז דאָ אַ האָפענונג, מע זאָל מיט דער צייט זיך אַרויפאַרבייטען, ווערען גוט־אָפּ, אויסוואַקסען אַ דזשייקאָב שיף, אַ נייטען שטראָוס, אָדער חאָטש אַ הערי פישעל — מיט איינעם וואָרט: זיין אָללרייט... איך קאָן אויף זיך נאָך לעת־עתה ניט זאָגען, אַז איך בין אָללרייט, נאָר אַ דזשאָב, געלויבט דער אויבערשטער, האָב איך שוין, און דער גאַנצער אַנטיק פונ'ם דאָזיגען דזשאָב איז, וואָס איך בין עס אַליין דערגאַנגען, אַליין מיט מיין איינגענעם שכל... נאָר איך זעה, אַז איהר ווילט וויסען, איהר נעהמט אויס — ווער איז דער פּאַרשוין, וואָס רעדט צו אייך? אַז איך וועל אייך זאָגען, אַז דאָס רעדט מיסטער גרין, וועט איהר זיך טראַכטען: גרין? געל? בלוי? — ס'איז אַזוי גוט ווי גאָר־נישט... דאָ הייס איך גרין, דאָרט האָב איך געהייסען גרינבערג. פון וואַנען? פון אָדעס? — פון אָדעס... פון יעהופּעץ? — פון יעהופּעץ... פון כתרילעווקע, פון טעפּליק, שפּאָלע, אומאַן, באַר־דיטשעוו — בקיצור, פון יענע מקומות... און געהאַנדעלט האָט מען, ווי אַלע אידען האַנדלען. געדרעהט, געמעקלערט, ביז ס'איז געקומען דאָס גוטע שטיקעל צייט און מען איז אַרויסגעטריבען געוואָרען און מען איז מגולגל געוואָרען אַהערצו, אין קאָלומבוס'עס מדינה. און מע האָט אַזוי לאַנג געגעסען, ביז מע האָט אויפגעגעסען פון זיך דאָס לעצטע שטיקעל העמד, האָט מען אָנגעהויבען פאַר־שוואַרצט ווערען גאָר אויף איין אַנדער אופן און מע האָט געטהאָן כל עבודת־פּרך — ס'איז נישט געגאַנגען! ביז ס'איז געקומען ראש־חודש אלול. און אַז ס'איז געקומען ראש־חודש אלול, האָב איך דערזעהן אין די פּייפּערס, ווי מע אַדווערטייזט חזנים, שוהלען, מנינים. אין די סטאָרס, האָב איך דערזעהן, שטעלט מען אַרויס סידורים, מחזורים, שופרות, טליתים, און דער עולם, האָב איך דערזעהן, הויבט־אָן צושמייכלען זיך צום רבונו־של־עולם, חנפה'נען גאָט צוליעב ביזנעס — האָב איך מיך מיישב געווען און זאָג צו זיך אַליין: „מיסטער גרין! ביז וואַנען וועסט דו זיין אַ גרינער? מהו אויך אַ לעק פונ'ם ראש־חודש אלול און פון די עשרת ימי־תשובה!"...

But it's easy to say make something out of it, if there is something to make. To what can I turn? Try to get a job as a cantor?; I never was a shoemaker. As a shochet?; well, my father was never a wagon driver. A Reverend I certainly won't be since I know Hebrew and understand the meaning of the prayers. To be a butcher for strictly kosher meat?; well, in the old country I never dealt in stolen horses...

Absorbed, as your Tevya says, in these thoughts and ideas, I wandered into a place of worship. The First Day of the month of Ellul, the congregation is praying, they are saying "God is My Light". They finished praying and someone calls out: "And who will give us a blow?"

"A blow? Let me!"

You will ask, how do I come to give a blow? The story is like this. A shofar-blower in the old country I actually was not. My father neither. My father's father also not. But as little rascally boys, when the first day of the Month of Ellul came and we set eyes on a shofar, we blew and blew for fun until the caretaker threw water over us and drove us out of the synagogue. In short - I'm familiar with the work, and how do you say: "If people say he can do it, why argue?"

Well, what do you think? I take the shofar in my hand and give out with a Tekiah-Shevurim-Teruah (tr. note: these are the different trumpet calls on the shofar) and then I let go with a Great Takiah that they could hear, without exaggeration, at the Brooklyn Bridge! Hearing such blowing, they call me over: "Where is a young man from?"

So I say: "What's the difference?"

So they say: "Perhaps you'd like to be our shofar-blower for the Holy Days? Our shofar-blower died."

"If I'm able to make a living from it," I say, "then why not."

"Making a living from blowing alone is difficult," they say, "unless you were to do something else in addition."

"What, for instance," I say, "What else shall I do? Be a driver in addition? A garbageman or a street-cleaner?"

So they say: "Since you're a blower, a shofar-blower that is, then we can't expect such menial work from you. The one thing we can give you, they say, "is a chance to blow shofar in a public synagogue."

So this goes into my head and I begin to think: If I have a chance to blow in a synagogue, I can also have a chance to blow in two synagogues. And why not in three synagogues.

And I went downtown, from one synagogue to another, from one minyan to another, everywhere made inquiry, demonstrated my art in Tekiah-Shevurim-Teruah, had great success, because I, when I blow, people come running from all the synagogues. My blowing was heard by judges, Congressmen, Assemblymen, and everyone said: Wonderful!

You can understand that the first year I had only one synagogue and two minyans. The second year -- three synagogues and five minyans. This year I have prospects for, God willing, up to a dozen minyans, and I'll be able to make a nice few dollars. Oh, - how can a man take care of so much business? Don't ask. This is America, in this country you help yourself out. In one place, my Tekiahs come a little earlier, in another place a little later, in another place still later. "I try my best," that the public should be satisfied, because if perchance I miss the time, I'd lose both my job and my reputation.

You wonder, Mister Sholom Aleichem, why I use more English words than Yiddish? But this is because of the children. They're already real Americans and don't want to speak a word of Yiddish at home! You should see my boys, you'd never in your life say that these are Jewish children. And me, myself, if you meet me after the High Holy Days, you won't recognize me either. With me, when it gets to be a short time before the first day of Ellul, I take off my suit, let my beard grow, take on an "old country"

נאָר ס'איז גרינג צו זאָגען מהון אַ לעק, אַז סע לעקט זיך... צו וואָס קאָן איך מיך נעמען? זיך שטעלען פאַר אַ חזן? — בין איך קיינמאָל נים געווען קיין שוסטער... פאַר אַ שוחט? — מיין טאַטע איז קיינמאָל נים געווען קיין בעל־עגלה... קיין רעווערענר וועל איך דאָך אוודאי נים זיין, וואָרום איך קען עברי און פאַרשטעה פירוש־תפלות... סיידען אַ בוטשער אויף סטריקטלי כשר? — האָב איך אין דער היים נישט געהאַנדעלט מים גנבה'שע פערד... פאַרטיפפט, ווי אייער טביה זאָגט, אין די דאָזיגע מחשבות און געדאַנקען, בין איך אַריין אין אַ מקום קדוש... ראש־חודש אלול, דער עולם דאַווענט, מע זאָגט „לדוד אורי"... מע האָט אָפּגע־

דאַווענט, רופט זיך אָן איינער: „און ווער וועט אונז געבען אַ בלאָז?" רוף איך מיך אָן: „אַ בלאָז? לאָזט מיך"... וועט איהר פרעגען, ווי קומט צו מיר אַ בלאָז? איז די מעשה אַזוי. קיין בעל־תוקע בין איך אין דער היים טאַקי נים געווען. מיין טאַטע אויך נים. מיין טאַטענ'ס טאַטע אויך נים. נאָר יונגלעך שקצים, אַז ס'איז געקומען ראש־חודש אלול און מע האָט דערטאַפּט אַ שופר, האָט מען מעשה ספּאָרט געבלאָזען און געבלאָזען אַזוי לאַנג, ביז דער שמש האָט אונז אָפּגעגאָסען מיט וואַסער און אַרויס־געטריבען פון שוהל. — בקיצור, איך קען די מלאכה, און ווי זאָגט איהר: אַז מע שמועסט, אַז ער יכול'ט, איז דאָך נים ־שייך... וואָס טויג אייך, איך האָב גענעבען אַ נעם דעם שופר אין האַנט און האָב זיי געגעבען אַ בלאָז „תקיעה־שברים־תרועה", און אויסגעלאָזט האָב איך זיי מיט אַ „תקיעה גדולה" בלא גוזמא פון דאַנען ביז ברוקלין־ברידזש! דערהערט אַזאַ בלאָז, רופען זיי זיך אָן צו מיר: „פון וואַנען איז אַ יונגערמאַן?" זאָג איך: „וואָס איז די נפקא־מינה?" זאָגען זיי: „טאָמער וואָלט איהר זיך באַשטעלט ביי אונז פאַר אַ בלאָזער אויף ימים נוראים? אונזער בעל־תוקע איז געשטאָרבען". „איך זאָל קאָנען, זאָג איך, מאַכען דערפון אַ לעבען, איז מהכתיתי"... „מאַכען אַ לעבען פון בלאָזען אליין, זאָגען זיי, איז שווערליך. סיידען איהר זאָלט דערצו נאָך עפּים טהון"... „דהיינו, זאָג איך, וואָס נאָך זאָל איך טהון? זיין דערצו אַ דרייוווער? אַ גאַבעטשמען, אָדער אַ סטרים־קלינער?" זאָגען זיי: „וויבאַלד איהר זענט אַ בלאָזער, אַ בעל־תוקע הייסט עס, קאָן מען פון אייך אַזעלכע גראָבע אַרבייט נים פאַרלאַנגען. דאָס איינציגע, זאָגען זיי, וואָס מיר קאָנען אייך געבען, איז נאָר אַ טשענס, איהר זאָלט קאָנען, זאָגען זיי, בלאָזען נאָך אין אַ שוהל"... איז דאָס מיר אַריין אין נאָז אַריין און איך טראַכט מיר: אַז איך האָב אַ טשענס צו בלאָזען נאָך אין אַ שוהל, קאָן איך דאָך האָבען אַ טשענס צו בלאָזען נאָך אין צוויי שוהלען. און פאַר וואָס נים אין דריי שוהלען?... און איך בין אַוועק דאַונטאַון פון איין שוהל

248 שלום־עליכם

אין דער אַנדערער, פון איין מנין אינ'ם אַנדערען, אומעטום געמאַכט פּראָבעס, באַוויזען מיין קונסט אין תקיעה־שברים־תרועה, געהאַט דעם גרעסטען סוקסעס, וואָרום איך, אַז איך בלאָז, לויפט מען זיך צונויף פון אַלע שוהלען. מיך האָבען געהערט בלאָזען דזשאַדזשעס, קאָנגרעסמענס, אַסעמבלימענס, און אַלע האָבען געזאָגט: וואָנדערפול! איהר קאָנט פאַרשטעהן, אַז דעם ערשטען יאָהר האָב איך געהאַט נאָר איין שוהל מיט צוויי מנינים. דאָס צווייטע יאָהר — דריי שוהלען מיט פינף מנינים. היינטיגס יאָהר שניידט זיך מיר, אַז דער אויבערשטער וועט וועלען, ביז אַ דאָזען מנינים, און איך וועל קאָנען מאַכען אַ שענע פּאָר טאָלער. אַ', ווי אַזוי קאָן איין מענטש אַטענדען צו אַזוי פיעל ביזנעס? — דאָס זאָלט איהר נים פרעגען; ס'איז אַמעריקע, און אין דעם לאַנד העלפט מען זיך שוין אויס. אין איין אָרט איז ביי מיר די תקיעות פריהער, אינ'ם אַנדערען אָרט אַ ביסעל שפּעטער, אינ'ם דריטען נאָך שפּעטער. איך טריי מיין בעסט, אַז דאָס פובליקום זאָל זיין סאַטיספּיים, ביקאָז אַז טאָמער לאָז איך דורך די צייט, פאַרליר איך דאָך מיין דזשאָב מיט מיין רעפּוטיישאָן. איהר וואונדערט זיך, מיסטער שלום־עליכם, וואָס איך יוז מעהר איינגעלשע ווערטער ווי אידי־שע? — דאָס איז איבער די קינדער. זיי זענען שוין ביי מיר אמת'ע אַמעריקאַנער און ווילען שוין נים רעדען קיין וואָרט אידיש! איהר זאָלט אָנקוקען מיינע בּאָיעס, וועט איהר אין לעבען נישט זאָגען, אַז דאָס זענען אידישע קינדער. און מיך אליין, אַז איהר וועט באַגעגענען נאָך ימים נוראים, וועט איהר מיך אויך נים דער־קענען. ביי מיר, אַז עס קומט אַ קורצע צייט פאַר ראש־חודש אלול, וואַרף איך אַראָפּ מיין סוט, פאַרלאָז מיר אַ באָרד, באַקום אַ „היימיש" אויסזעהן, און ווי נאָר עס געהען אַוועק די ימים נוראים, נעם איך אַ שייוו, טהו אָן מיין העט און ווער מיר צוריק אַ דזשענ־טעלמען — וואָס טהוט מען נים אין אַמעריקע צוליעב ביזנעס?... איך זעה אין אייך, מיסטער, איהר האָט חשק מיך צו באַשרייבען אין פּייפּער, איהר האָט שוין אַרויסגענומען דאָס ביכעלע אפילו, — געוועררמיין, געזונטערהייט! איכ'ל אייך נאָך זאָגען אַ דאַנק. וואָרום פאַר מיר וועט דאָס זיין איין אַדווערטייזמענט... פאַר־קעהרט, איכ'ל אייך נאָך בעטען, איהר זאָלט אַרויסשטעלען מיין אַדרעס: מיסטער גרין, טשעררי סטרים, ניו יאָרק סיטי, פּליעז... איך האָף, מיר'ן זיך נאָך אַמאָל באַגעגענען אַפּטאַון. דערווייל זיים מיר גוד באַי!

look; and as soon as the Holy Days are over, I take a shave, put on my hat, and become once again a gentleman, - what isn't done in America for the sake of business?

I see that you, Mister, you would like to write about me in the paper; you've already even taken out your little book--nevermind, do it in good health! I'll even thank you because for me it will be an advertisement. Just the opposite, I'll even ask you please to put in my address: "Mister Green, Cherry Street, New York City, please." I hope we'll meet sometime uptown. Meanwhile, so good-bye!

LITHO IN U.S.A. 159